

MARS-MAJ 2024

Raporti
tremujor i
monitorimit
të media

2024

Oferta e Kosovës për Këshillin e Evropës

Metodologjia

Iniciativa e Re Sociale po kryen monitorimin e mediave online dhe mediave sociale në bashkëpunim me Pikasa Analytics INC, një kompani e analitikës së të dhënave e specializuar në zhvillimin dhe zbatimin e mjeteve, softuerëve dhe algoritmeve të mësimit të makinerive. Mjeti i lejon monitoruesit të numërojnë numrin nominal të artikujve për tema të caktuara dhe të shohin nivelin e angazhimit të audiencës.

Angazhimet në uebsajte përcaktohen si artikujt e lajmeve që janë shpërndarë në Facebook nga uebsajti i çdo burimi dhe numri total i pëlqimeve, shpërndarjeve dhe komenteve që janë grumbulluar. Angazhimet në mediat sociale përfshijnë pëlqimet, shpërndarjet dhe komentet e mbledhura nga të gjitha kanalet e mediave sociale (Facebook, Instagram, YouTube, TikTok, LinkedIn) për të gjitha postimet, duke përfshirë fotot, videot dhe tekstin. Vlerësimi i angazhimit shtrihet përtej organeve të medias për të përfshirë një sërë llogarish të mediave sociale, duke përfshirë ato të politikanëve dhe opinionbërësve.

Mjeti grumbullon artikuj dhe ekipi monitorues i NSI-së i shqyrton ato për të identifikuar dezinformimin e mundshëm dhe çrregullime të tjera të informacionit. Megjithatë, ka disa kufizime për metodologjinë, të dizajnuara për të ngushtuar objektivin e monitorimit. Është përshtatur, ku çdo llogari e vëzhguar është zgjedhur me kujdes nga monitoruesit e Pikasa dhe NSI-së. Rrjedhimisht, numri i përgjithshëm i postimeve dhe artikujve përfshin vetëm llogaritë e vëzhguara, duke përjashtuar llogaritë e tjera që gjithashtu mund të postojnë lajme. Megjithatë, llogaritja e angazhimit përfshin të gjitha shpërndarjet, komentet dhe ndërveprimet e tjera.

Për më tepër, llogaritë private mund të vëzhgohen vetëm nëse përcaktohen zyrtarisht si llogari të liderëve politikë ose faqe fansash. Për rrjedhojë, disa llogari të politikanëve në Facebook mund të mos përfshihen në analizë. Një kufizim tjetër lidhet me qasjen, pasi NSI mund të vëzhgojë artikuj dhe postime të publikuara që në 1 dhjetor 2023.

Mediat e vëzhguara që raportojnë nga Kosova në gjuhën serbe:

Alternativna, Gračanica Online, Radio Kontakt Plus, Kosovo Online, KoSSev, Medija Centar, TV Most, Radio Kim, Radio Mitrovica Sever, Radio Televizioni Gračanica dhe RTK2

Periudha e vëzhgimit:

1 mars – 31 maj 2024

Numri i mediave online të vëzhguara:

126 media që raportojnë në gjuhën shqipe dhe serbe në Kosovë, 126 media nga Serbia dhe 24 media ndërkombëtare.

Qëllimi i monitorimit:

Çrregullimet informative në internet dhe uebsajtet e mediave sociale, portalet e lajmeve online, Facebook, YouTube, TikTok dhe Instagram në Kosovë me fokus në hapësirën informative të serbëve të Kosovës.

Tema specifike të vëzhguara observed ishin zbatimi i vendimit të Manastirit të Deçanit, votimi në Asamblenë Parlamentare të Këshillit të Evropës (APKE) dhe votimi në Komitetin e Ministrave të Këshillit të Evropës.

Informata të përgjithshme në lidhje me temat e vëzhgimit:

Midis marsit dhe majit 2024, periudha pa zhvillime të rëndësishme¹ në lidhje me aplikimin e Kosovës për t'u anëtarësuar si anëtare e plotë e Këshillit të Evropës (KiE). Në mars, qeveria e Kosovës dha urdhrin ekzekutiv për zbatimin e vendimeve dekadash të shumë gjykatave të Kosovës dhe Gjykatës Kushtetuese në shkallën përfundimtare dhe regjistrimin e Manastirit Ortodoks Serb të Visoki Deçanit si pronar të pronës së tyre. Lëvizja mundësoi që oferta e Kosovës për anëtarësim në KiE të avanconte pasi raportuesja e KiE-së, Dora Bakoyannis e gjeti përmbushjen e kësaj kërkesë të mjaftueshme për t'i propozuar Komisionit për Çështje Politike të Asamblesë Parlamentare të Këshillit të Evropës që Kosova të bëhet anëtare e këtij institucioni. Në prill, u bënë hapa të mëtejshëm pasi shumica e delegatëve të pranishëm të Asamblesë Parlamentare të Këshillit të Evropës (PACE) rekomanduan që Kosova të ftohet për t'u bërë anëtare e Këshillit të Evropës - ndërkohë që vendosi të monitorojë përmbushjen e një liste të gjerë të angazhimeve dhe detyrimeve që nga aderimi i saj. Mirëpo, në maj, kur do të merrej vendimi përfundimtar nga Komiteti i Ministrave të KiE-së, oferta e Kosovës nuk u fut në rend dite për shkak të refuzimit të Kosovës për t'iu përmbajtur kushteve përfundimtare joformale dhe fillimit të procesit të formimit të Asociacionit të komunat me shumicë serbe.

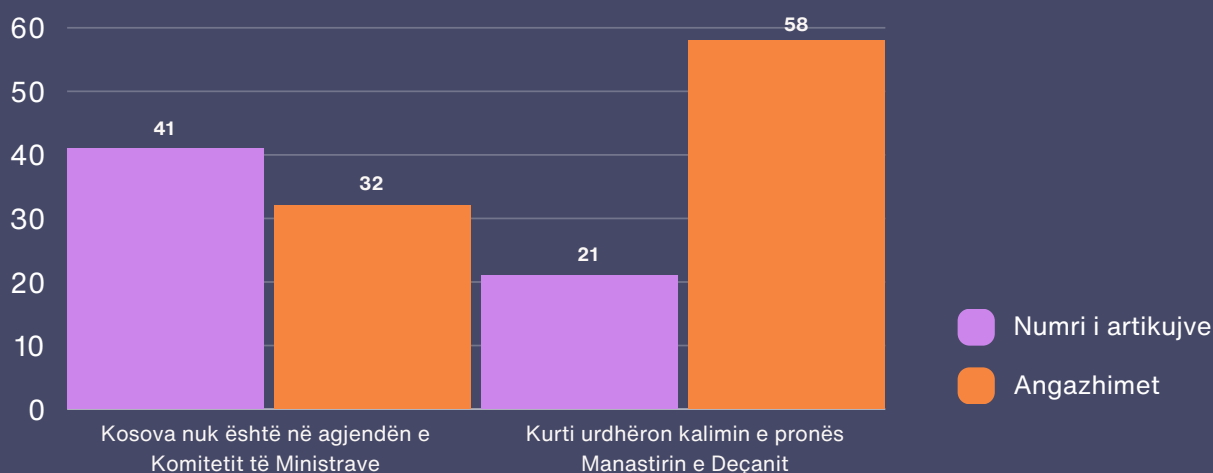
Gjetjet kryesore

- Oferta e KiE-së për të votuar për anëtarësimin në KiE u raportua në mediat nga Serbia në faza të ndryshme, duke përfshirë fillimisht raportime disi të ashpra për raportuesen Dora Bakoyannis. Përkundrazi, shtyrja e mëvonshme e votimit rezultoi në raportime që mund të përshkruheshin si tone përçarëse dhe triumfaliste. Mediat në Kosovë kryesisht janë fokusuar në shkaqet e dështimit të Qeverisë dhe mungesën e koordinimit mes Presidentit dhe Kryeministrit.
- Në Kosovë, disa zyrtarë kundërshtuan përfitimet e mundshme të anëtarësimit të mundshëm në KiE për të sugjeruar se mund të sjellë drejtësi për krimet e luftës dhe gjenocidin e supozuar, asnjëra prej të cilave nuk është në mandatin e këtij institucioni.
- Në Kosovë, raportimi i mediave në gjuhën shqipe i dha hapësirë një personi kontrovers të dënuar zyrtarisht për përhapje të urrejtjes për të folur në mënyrë nënçmuese për trashëgiminë e Kishës Ortodokse Serbe në Kosovë.
- Në përgjithësi, raportet mbi zhvillimet e lidhura me KiE-në kontribuuan në polarizimin e mëtejshëm, manipulimin e ndjenjave të viktimave të luftës dhe anomali të tjera shoqërore. Në të njëjtën kohë, media nuk e ngriti diskutimin për sundimin e ligjit apo standardet e të drejtave të njeriut.

Monitorimi i rezultateve

Mediat nga Kosova që raportuan në serbisht u kushtuan më pak hapësirë lajmeve të lidhura me KiE-në sesa ato që raportonin në gjuhën shqipe. Vetëm dy tema të lidhura me Këshillin e Evropës hynë në 20 temat kryesore të raportuara në tre muaj.

Tema të lidhura me KiE-në në mediat serbe midis marsit dhe majit 2024

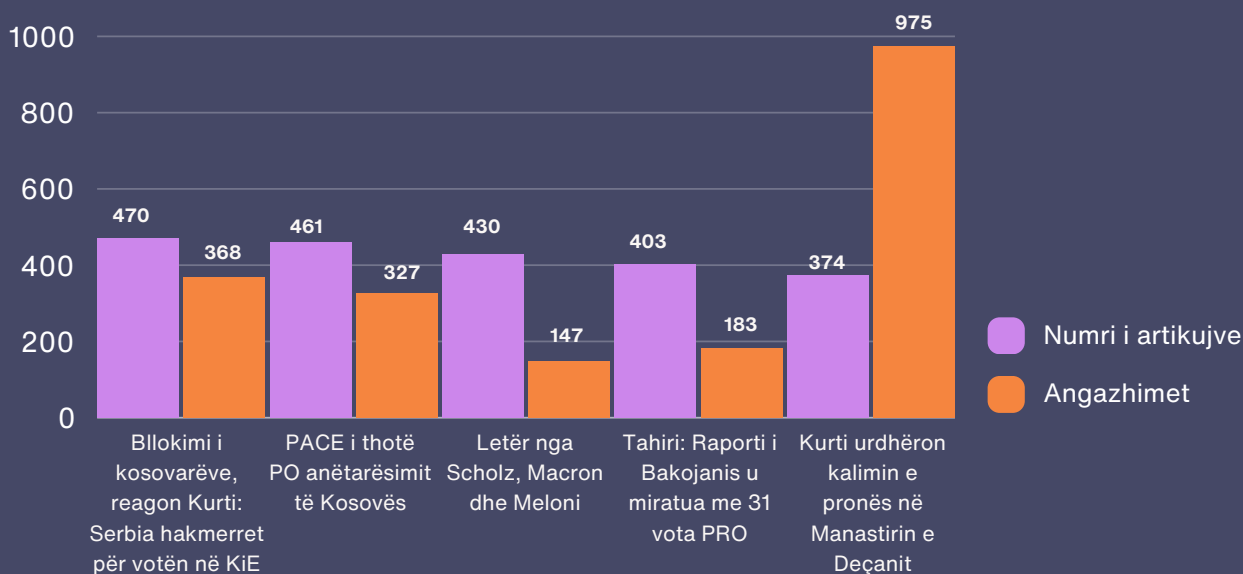
Gjatë periudhës raportuese, media më aktive që raporton në gjuhën serbe ishte Kosova Online, e cila ka publikuar 7,865 artikuj me 71,322 angazhime. Megjithatë, faqja e internetit që regjistroi më së shumti angazhime në mediat sociale ishte KoSSev, me 101,107 angazhime, pavarësisht se ishte media e tretë më aktive në gjuhën serbe në Kosovë, me 1994 artikuj të publikuar mes marsit dhe majit.

Në muajin mars, mediat serbe kishin 18 artikuj për zbatimin e vendimit për regjistrimin e pronës së Manastirit të Deçanit. Në muajin maj, mediat në gjuhën serbe raportuan më së shumti për zhvillimet rreth mbledhjes së Komitetit të Ministrave të Këshillit të Evropës (41 artikuj), ndërsa në prill kjo temë nuk u trajtua aq gjerësisht për të hyrë në top 20 artikujt e muajit.

Pavarësisht dallimit në numrin e raportimeve, kjo ishte një nga temat e rralla që mbivendosej dukshëm në hapësirat mediatike në gjuhën shqipe dhe serbe.

Oferta e Kosovës për në KiE u raportua gjerësisht në mediat shqiptare. Artikujt që lidhen me të figurojnë në kategorinë e më të raportuarve për nivelet e muajve individualë dhe parametrave tremujorë. Për shembull, KiE shfaqet pesë herë në listën e 20 temave më të raportuara midis marsit dhe majit 2024. Megjithatë, angazhimet sugjerojnë se, për audiencën, hapat e avancimit të procesit nuk ishin aq të rëndësishëm sa vendimi i qeverisë së Kosovës për zbatimin e vendimit të Gjykatës Kushtetuese (GJK) dhe regjistrimin e Manastirit të Visoki Deçanit si pronar i pronës së diskutuar prej kohësh në kadastër. Ky lajm kishte më shumë se tre herë më shumë angazhim se lajmet e tjera të lidhura me KiE.

Tema të lidhura me KiE-në në mediat shqiptare midis marsit dhe majit 2024

Në prill, votimi në Asamblenë Parlamentare të Këshillit të Evropës për kërkesën e Kosovës për anëtarësim u raportua në 461 artikuj që matën mbi 8800 angazhime. Në maj, letra e Scholz-it, Macron-it dhe Melonit drejtuar Kurtit në lidhje me pritjet për përmbushjen e kushteve nëse Kosova donte mbështetje për anëtarësimin në KiE ishte tema më e raportuar nga mediat që raportojnë në gjuhën shqipe. Kjo mat mbi 4400 angazhime në 430 artikuj të publikuar. Në mars, lajmi më i raportuar ishte se Komisioni Parlamentar i KiE-së miratoi raportin e Bakoyannis, ndërsa lajmi me angazhimin më të lartë në kategori ishte zbatimi i vendimit të GJK për Manastirin e Deçanit.

Gjatë periudhës raportuese, media më aktive që raportoi në gjuhën shqipe nga Kosova ishte Bota Sot, e cila ka publikuar 33,928 artikuj me 226,484 angazhime. Megjithatë, faqja e internetit që regjistroi më së shumti angazhime në mediat sociale ishte Sinjali, me 457,103 angazhime, pavarësisht se ishte media e nëntë më aktive në gjuhën shqipe në Kosovë, me 11,230 artikuj të publikuar në maj.

Ndërsa media raportoi shumë për këtë temë, ajo nuk mori shumë angazhim të audiencës. Prandaj, nuk ka tema të KiE-së në listën e 20 artikujve më të njohur në Facebook në gjuhën serbe apo shqipe për tre muaj.

Urdhri ekzekutiv drejtuar Agjencisë Qendrore të Kadastrës për zbatimin e vendimit të GJK-së dhe regjistrimin e Manastirit të Deçanit si pronar të tokës së tyre shkaktoi një ortek komentesh negative në hapësirën mediatike shqiptare. Ata kishin në shënjestër kryesisht Kurtin, i cili u mallkua dhe u quajt tradhtar në reagimin më ekstrem të përcjellë nga media.

Reagime të tjera më ekstreme ishin në shënjestër të trashëgimisë ortodokse serbe në Kosovë. Shumë media² i ofruan një platformë një prifti të vetëshpallur kontrovers³ dhe, të akuzuar zyrtarisht për përhapjen e urrejtjes,⁴ të vazhdojë ta bëjë këtë duke pretenduar se nuk ka kisha ortodokse serbe në Kosovë.

Tema e Manastirit të Deçanit u shua gjatë muajve të ardhshëm. Megjithatë, pas dështimit për t'u anëtarësuar në KiE, kritikata e qeverisë për zbatimin e vendimit të Gjykatës Kushtetuese që konfirmon pronësinë e tokave të Manastirit të Deçanit, duke përfshirë disa opinione selektive kohore, paraligjore⁵ dhe narrativa anti-perëndimore⁶ u rishfaqën në hapësirën publike.

1 <https://nacionale.com/politike/baraliju-zhgenjehet-keq-me-kurtin-gjaku-i-adem-jasharit-do-te-na-mallkoje-ge-e-votuan-kele-tradhtar>

2 https://www.youtube.com/watch?v=r9Xzi_FoLA the <https://korrespondenti.com/ajme/godet-prifti-at-nikolla-xhufka-manastiri-i-decanit-eshte-i-shqiptarëve-nuk-ka-kisha-serbe-ne-kosove/>, the <https://www.botasot.info/ajme/2146746/godet-prifti-at-nikolla-xhufka-manastiri-i-decanit-eshte-i-shqiptarëve-nuk-ka-kisha-serbe-ne-kosove/>, dhe <https://kosovaimetv.com/godet-prifti-at-nikolla-xhufka-manastiri-i-decanit-eshte-i-shqiptarëve-nuk-ka-kisha-serbe-ne-kosove/>

3 <https://www.kosovo-online.com/en/news/society/orthodox-church-albania-nikolla-xhufka-it-about-fraud-and-person-who-not-priest-l-12>

4 <https://radiokim.net/vesti/hronika/218076-podignuta-optuznica-protiv-dzufke-i-zagallja-za-izazivanje-razdora-i-netrpeljivosti/>

5 <https://ekonomiaonline.com/si-u-tjetersuan-tokat-e-komunes-se-decanit/>

6 <https://www.botasot.info/opiniono/2168350/e-keqja-vjen-prej-atij-ge-te-njeh-jo-prej-atij-ge-nuk-te-njeh/>

Një tjetër temë dominuese gjatë muajit prill ishte votimi i Asamblesë Parlamentare të Këshillit (APKE) të Evropës me rekomandimin e raportueses Dora Bakoyannis lidhur me aplikimin e Kosovës për anëtarësim në këtë organizatë. Artikujt në media që raportojnë në gjuhën serbe nga Kosova më së shumti përfshinin deklarata të përfaqësuesve të Serbisë në KiE, duke shpjeguar procedurën dhe duke shprehur pikëpamjet se votimi që do të bëhej do të ishte shkelje e statutit të organizatës përveç që do të quheshin hipokrite duke pasur parasysh pretendimet për shkelje të të drejtave të njeriut të komuniteteve jo-shumicë në Kosovë, kryesisht të komunitetit serb të Kosovës. Raportimi i mediave në gjuhën shqipe kryesisht përmbante deklarata të zyrtarëve kosovarë të cilët shprehnin besim në përpjekjet lobuese të delegacionit të deputetëve të Kosovës në APKE.

Me marrjen e vendimit për miratimin e raportit të Bakoyannis në Komisionin Parlamentar, në media nga Serbia filloi një fushatë shpifjeje ndaj politikanës greke. Vendimi i saj për të ndryshuar raportin dhe rekomanduar anëtarësimin e monitoruar të Kosovës u quajt i turpshëm nga disa tabloide. Bakoyannis u përball gjithashtu me delegatën e Malit të Zi i cili votoi kundër raportit të Bakoyannis pavarësisht vendimit zyrtar të qeverisë së saj për ta mbështetur atë. Sipas mediave, një grua përfaqëson nderin, ndërsa tjetra përfaqëson turpin.

Mediat i bënë jehonë edhe presidentit të Serbisë, Aleksandar Vuçiq, i cili tha se vendimi i saj për të ndryshuar qëndrim brenda pak ditësh është i turpshëm.

Në prill, një fushatë e dukshme mashtruese e drejtuar nga zyrtarët lidhur me anëtarësimin e mundshëm të Kosovës në Këshillin e Evropës, e pranishme në mediat në gjuhën shqipe dhe serbe në Kosovë, ishte një pretendim i Ministres së Drejtësisë Albulena Haxhiu, por edhe zyrtarëve të tjerë, se ky anëtarësim do ta afronte Kosovën drejt paraqitjes së një padi për gjenocid kundër⁷ Serbisë. Siç u demantua më vonë nga disa ekspertë ligjorë dhe të drejtësisë tranzicionale, ky pretendim ishte i remë pasi KiE nuk trajton çështje nga fusha e drejtësisë penale, por raste specifike të vendit që kanë ezauruar mjetet juridike vendase pas momentit të anëtarësimit të plotë në KiE.

⁷ <https://kossev.info/aljbuljena-hadziu-savet-evrope-tuzba-genocid-srbija/> ose <https://www.kosovo-online.com/vesti/politika/hadziu-clanstvo-kosova-u-savetu-evrope-otvara-put-tuzbama-za-genocid-protiv-srbije>

Një mashtrim i ngjashëm i udhëhequr nga zyrtarët që synonte të glorifikonte një arritje të mundshme politike erdhi nga Presidentja e Kosovës, Osmani,⁸ e cila pretendoi se anëtarësimi i Kosovës në KiE do t'u mundësonte familjeve të të zhdukurve nga Kosova të ngrenë padi kundër Serbisë. Duke qenë se Serbia është anëtare e KiE që nga viti 2003, ajo mund të paditet në Gjykatën Evropiane të të Drejtave të Njeriut (GjEDNj) nga kushdo, jo vetëm shtetasit e saj ose shtetasit e shteteve të tjera anëtare të KiE. Kjo do të thotë se çdo individ, grup individësh ose organizatë joqeveritare që pretendon se është viktimë e shkeljes së të drejtave të përcaktuara në Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut nga një prej shteteve anëtare, mund të paraqesë një rast në GjEDNj, me kusht që i kanë ezauruar të gjitha mjetet juridike vendase. Me fjalë të tjera, asnjë shtetas i Kosovës nuk duhet të presë që Kosova të jetë anëtare e KiE për të paditur Serbinë nëse dëshiron. Shtetasit e Kosovës tashmë kanë ngritur padi kundër Serbisë në GjEDNj.

Efekti i valëzuar i këtij pretendimi të Osmanit depërtoi edhe në hapësirën mediatike të Serbisë, ku Informer e pa si provë të mençurisë së Vuçiqit, i cili, sipas tabloidit, tashmë e ka parë qëllimin e Prishtinës për të përdorur anëtarësimin në KiE për të ngritur padi për gjenocid ndaj Serbisë. “Vuçiq kishte sërish të drejtë! Maniaku Kurti po përgatit një padi për gjenocid kundër Serbisë; Vjosa nisi me fushatën – bënë një dokumentar për gjoja përdhunime masive?!”, thuhet në titull.

Në maj, shumica e mediave nga Serbia, duke përfshirë zyrtarët, vazhduan fushatën nënçmuese me intensitet më të lartë kundër raportueses për Kosovën në KiE, Dora Bakoyannis, e cila ndryshoi raportin e saj në mars për të thirrur APKE-në për të rekomanduar Komitetin e Ministrave të KiE-së për të pranuar Kosovën në organizatë duke ndjekur hapat e prekshëm në formimin e Asociacionit të Komunave Serbe. Shefi i Zyrës për Kosovën, Petar Petković,¹⁰ e quajti raportin e Bakoyannis të shtrembëruar dhe të turpshëm, duke përmendur më tej mospërfilljet e Qeverisë së Kosovës që synojnë komunitetin serb të Kosovës. Për më tepër, pas ndalimit të QK-së për hyrjen e patriarkut serb, i njëjti zyrtar përsëri e pa këtë veprim si formën e zonzës Bakoyannis: “Dora, kjo është me urdhër të Kurtit: Patriarkut i ndalohet hyrja në Kosovë. A janë këto të drejtat që ju vlerësuat në raportin tuaj”, thuhet në një nga titujt në Novosti.

⁸ <https://www.kosovo-online.com/vesti/politika/osmani-clanstvom-u-se-porodice-nestalih-moci-ce-da-tuze-srbiju-27-4-2024>

⁹ Shih Ali Azemi kundër Serbisë: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%22001-139052%22%7D>.

¹⁰ <https://www.kurir.rs/vesti/politika/4385785/petar-petkovic-o-sramnom-potezu-dore-bakojani>

Sa i përket KiE-së, si në media nga Serbia ashtu edhe në mediat nga Kosova, janë vërejtur akuza ndaj Iniciativës Evropiane për Stabilitet dhe anëtarit të saj Gerald Knaus dhe gjoja ndërhyrjes së tij në proces. Ndërsa zyrtarët serbë e panë atë si lobim, mediat nga Kosova e panë atë si ndërhyrje të dëmshme që e largoi Presidentin e Kosovës nga procesi i lobimit, duke çuar përfundimisht në dështimin e votimit.

“Operacioni “Knaus” i qeverisë – Kosova dështoi në KiE, Kurti dhe Osmani u përçan keq”,¹¹ ishte një nga titujt në mediat në Kosovë. Në të kundërt, në mediat serbe, Knaus u akuzua se doli me mashtrimë¹² në emër të Kosovës për të përmirësuar shanset për një votim të suksesshëm në KiE.

Një "mashtrim" i tillë ishte letra e Ministres së Jashtme, Donika Gërvalla, që premtonte se Kosova, pas anëtarësimit të plotë në KiE, do të nisë hartimin e versionit të saj të statutit të Asociacionit të Komunave Serbe. Sipas Informer, kjo ishte "lojë e keqe nga shiptarët".

Informer shkoi më tej duke konkluduar se dështimi i ofertës së Kosovës për t'u futur në agjendën e Komitetit të Ministrave të KiE ishte "një sukses diplomatik i Vuçiqit" edhe pse vendet që bllokuan votimin, si Franca, Italia dhe Gjermania ishin transparente që dështimi i votimit ishte rezultat i refuzimit të vazhdueshëm të Qeverisë së Kosovës për të respektuar marrëveshjet ndërkombëtare. Edhe media të tjera e cilësuan shtyrjen e votimit si “shuplakë në fytyrën e Kurtit”.

11 <https://www.gazetaexpress.com/operacioni-knaus-i-qeverise-kosova-deshtoi-ne-kiE-kurti-e-osmani-u-percan-keq/>

12 <https://www.slobodnaevropa.org/a/vucic-kosovo-statut-zajednica/32950133.html>

Ky raport është përgatitur nga Iniciativa e Re Sociale, një organizatë e shoqërisë civile nga Mitrovica e Veriut për të ndikuar përfundimisht në gjithëpërfshirjen, ndërtimin e besimit, proceset e demokratizimit dhe qeverisjen e mirë në Kosovë. Duke vepruar kështu, NSI ndjek vizionin e saj për një shoqëri gjithëpërfshirëse të ndërtuar mbi besimin dhe vlerësimin midis komuniteteve të saj, në të cilën qytetarët nga të gjitha grupet etnike marrin pjesë aktivisht në shoqëri dhe në qeverisjen e saj.